

Сборник съдебна практика

Дело C-565/16
Производство по дело, образувано по молба на Alessandro Saponaro
и
Kalliopi-Chloi Xylina

(Преюдициално запитване, отправено от Eirinodikeio Lerou)

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по граждански дела — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по брачни дела и по дела, свързани с родителска отговорност — Регламент (ЕО) № 2201/2003 — Съд на държава членка, до който от името на ненавършило пълнолетие дете е подадена молба да издаде съдебно разрешение за отказ от наследство — Компетентност в областта на родителската отговорност — Пророгация на компетентност — Член 12, параграф 3, буква б) — Приемане на компетентността — Условия“

Резюме — Решение на Съда (шести състав) от 19 април 2018 г.

1. *Съдебно сътрудничество по граждански дела — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по брачни дела и по дела, свързани с родителска отговорност — Регламент № 2201/2003 — Приложно поле — Понятие „гражданскоправни въпроси“ — Мерки, свързани с упражняването на родителската отговорност — Съдебно разрешение за отказ от наследство от името на ненавършило пълнолетие дете — Включване — Неприложимост на Регламент № 650/2012*
(Регламент № 650/2012 на Европейския парламент и на Съвета; член 1, параграф 1, буква б), член 2, буква д) и член 3, буква е) от Регламент № 2201/2003 на Съвета)
2. *Съдебно сътрудничество по граждански дела — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по брачни дела и по дела, свързани с родителска отговорност — Регламент № 2201/2003 — Компетентност във връзка с родителската отговорност — Пророгация на компетентност — Приемане на компетентността от страните изрично или по недвусмислен начин — Обхват — Молба от двамата родители на ненавършило пълнолетие дете, подадена съвместно до един и същ съд — Включване*
(член 12, параграф 3, буква б) от Регламент № 2201/2003 на Съвета)
3. *Съдебно сътрудничество по граждански дела — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по брачни дела и по дела, свързани с родителска отговорност — Регламент № 2201/2003 — Компетентност във връзка с родителската отговорност — Пророгация на компетентност — Приемане на компетентността от страните изрично или по недвусмислен начин — Понятие „страни“ — Прокурор, който според националния закон има качеството на страна по право в производството — Включване*
(член 12, параграф 3, буква б) от Регламент № 2201/2003 на Съвета)

4. *Съдебно сътрудничество по граждански дела — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по брачни дела и по дела, свързани с родителска отговорност — Регламент № 2201/2003 — Компетентност във връзка с родителската отговорност — Пророгация на компетентност — Приемане на компетентността от страните изрично или по недвусмислен начин — Приемане, което трябва да е налице към момента на подаване на исковата молба — Факти, настъпили след момента на сезирането на съда, които могат да докажат липсата на приемане към този момент — Възражение на прокурора, който е страна по право в производство*

(член 12, параграф 3, буква б) от Регламент № 2201/2003 на Съвета)

5. *Съдебно сътрудничество по граждански дела — Компетентност, признаване и изпълнение на съдебни решения по брачни дела и по дела, свързани с родителска отговорност — Регламент № 2201/2003 — Компетентност във връзка с родителската отговорност — Пророгация на компетентност — Приемане на компетентността от страните изрично или по недвусмислен начин — Обхват — Молба за разрешение на отказ от наследство от името на ненавършило пълнолетие дете, подадена съвместно от неговите родители — Включване — Условия*

(член 12, параграф 3, буква б) от Регламент № 2201/2003 на Съвета)

1. Вж. текста на решението.

(вж. т. 16—19)

2. Вж. текста на решението.

(вж. т. 25)

3. Вж. текста на решението.

(вж. т. 26—29)

4. Що се отнася до момента, в който трябва да бъде направено приемането от страните в производството, а именно момента на сезирането на съда, от член 16 от Регламент № 2201/2003 става ясно, че поначало този момент съвпада с датата, на която в съда е подадена искова молба или равностоен документ (решения от 1 октомври 2014 г., Е., C-436/13, EU:C:2014:2246, т. 38 и от 12 ноември 2014 г., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, т. 55).

Настъпването на някои факти след момента на сезирането на съда може обаче да докаже, че към този момент предвиденото в член 12, параграф 3, буква б) от Регламент № 2201/2003 приемане не е налице. Така в решение от 12 ноември 2014 г., L (C-656/13, EU:C:2014:2364, т. 56 и 57) Съдът приема, че наличието на изрично или най-малкото недвусмислено съгласие по смисъла на тази разпоредба явно не може да бъде установено, когато въпросният съд е сезиран единствено по инициатива на една от страните в производството и когато по-късно друга страна в това производство още с първото си процесуално действие в рамките на същото производство оспори компетентността на сезирания съд.

По същия начин, когато приложимият национален закон счита прокурора за страна по право в производство, свързано с родителска отговорност, при възражение относно извършения от родителите на съответното дете избор на съд, направено от тази страна след момента, в който този съд е сезиран, не може да се признае, че към този момент всички страни в производството са приели пророгацията на компетентност. Когато обаче такова възражение

липсва, съгласието на тази страна може да се счита за имплицитно и условието пророгацията на компетентност да е приета по недвусмислен начин от всички страни в производството към момента на сезирането на този съд, може да се счита за изпълнено.

(вж. т. 30—32)

5. В положение като разглежданото в главното производство, в което родителите на ненавършило пълнолетие дете, пребиваващи обичайно заедно с него в една държава членка, са подали от името на детето до съд на друга държава членка молба да разреши отказ от наследство, член 12, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000, трябва да се тълкува в смисъл, че:

- съвместното подаване на молба от родителите на детето до избрания от тях съд е недвусмислено приемане от тяхна страна на този съд,
- прокурорът, който според националния закон е страна по право в образуваното по молба на родителите производство, е страна в производството по смисъла на член 12, параграф 3, буква б) от Регламент № 2201/2003. При възражение относно извършения от родителите на детето избор на съд, направено от тази страна след момента, в който този съд е сезиран, не може да се признае, че към този момент всички страни в производството са приели пророгацията на компетентност. При липсата на такова възражение може да се приеме, че съгласието на тази страна е дадено имплицитно, и условието пророгацията на компетентност да е приета по недвусмислен начин от всички страни в производството към момента на сезирането на този съд, може да се счита за изпълнено, и
- фактът, че към момента на смъртта си наследодателят е пребивавал в държавата членка на избрания съд и там се намира наследеното негово имущество, а също и наследствените задължения, както и липсата на доказателства, че има опасност пророгацията на компетентност да се отрази неблагоприятно на положението на детето, позволяват да се приеме, че такава пророгация на компетентност е във висш интерес на това дете.

(вж. т. 40 и диспозитива)